

Po stopách dezinformátora. Reportéři ČT odhalili utajeného provozovatele Aeronetu

ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3056786-po-stopach-dezinformatora-reporteri-ct-odhalili-utajeneho-provozovatele-aeronetu

Reportéři ČT: Směnárníkův kolotoč

„Kdybyste informovali poctivě, tak by nebyl problém. Ale to, co vy předvádíte...“, vysvětlil Pešl své skrývání při prvním kontaktu s Reportéry.

Na dotaz, co tedy předvádějí, odpověděl: „Ať už jde třeba, já nevím, o to, jak přinášíte informace o Ukrajině. Způsob, jakým tam ukrajinská vláda terorizuje vlastní obyvatelstvo na východě své země, jakým způsobem česká vláda dodává zbraně ukrajinské vládě na likvidaci vlastního obyvatelstva.“

Bývalý náměstek ředitele české rozvědky Jan Paďourek záběry okomentoval: „Můj první dojem je, že mluvíte s člověkem, který má nějaký problém a který má velice vyhraněný ideologický pohled na tento svět.“

Pak už se Reportéři Pešla ptali, jak se ke své práci dostal. „V roce 2014 jsem byl kontaktovaný skupinou lidí,“ začal a pokračoval: „Je to skupina lidí, která v podstatě je z vlastenecké, nebo můžeme říkat národovecké fronty.“

Na dotaz po jejich původu reagoval: „Jsou to Češi. Prosím vás, žádní Rusové nejsou v těchto věcech zaangażováni. To jsou zase dezinformace, které šíří novináři, že nějakí Rusové se snaží vměšovat, snaží se v podstatě jakoby něco ovlivňovat v České republice. Jenom chci říct, že netvrdím, že se to nemůže dít.“

Fakta Aeronet očima odborníků

Aeronet očima odborníků

- „Web Aeronet se od ostatních takzvaných dezinformačních webů liší mírou konspirace, na tom webu nelze dohledat, kdo na něj přispívá, kdo jej spravuje, je tam pouze ten pseudonym Vedoucí Kolotoče,“ uvedl analytik z Prague Security Studies Institute Jonáš Syrovátka.
- „Na rozdíl od řady jiných platforem, na kterých se objevují dezinformace, nebo konspirační teorie, byl Aeronet velmi jasně politicky vyhraněn. V roce 2017 například v parlamentních volbách podpořil SPD, začal kauzu Lithium, která poškodila ČSSD. V roce 2018 podpořil Miloše Zemana, začal šířit dezinformaci o tom, že jeho protikandidáty může sponzorovat George Soros, takže tady máme někoho, kdo má ambici být politickým aktérem,“ dodal Syrovátka.
- „Já jsem přesvědčený o tom, že tato záležitost (Aeronet) je součástí hybridního válčení, která je velmi patrná v naší zemi,“ vyjádřil se k webu bývalý náměstek ředitele české rozvědky Jan Paďourek s tím, že jeho slova potvrzují například závěry českých zpravodajských služeb.
- *Zdroj: Reportéři ČT*

Dlouhé pátrání

O server Aeronet se Reportéři začali poprvé zajímat začátkem roku 2016. Tehdy se v Praze střetli zastánci s odpůrci migrace a Evropské unie. Na dezinformačních webech se ještě ten večer objevilo video s výbušným tvrzením, že střet mezi příslušníky krajní pravice a levicovými aktivisty v Thunovské ulici vyvolal a řídil muž v hnědé bundě, což byl prý policista v přestrojení.

Záhy se ukázalo, že muž v hnědé bundě byl opravdu policista, ale na místě působil jako člen antikonfliktního týmu, který měl zabránit potyčkám mezi demonstranty. Šlo o typickou ukázkou způsobu manipulace dezinformačních webů: zařadit pravdivou informaci do lživého kontextu.

Nezvěstný rodák z jižních Čech

Tým Reportérů chtěl tehdy zjistit, kdo je skutečným autorem falešných zpráv na Aeronetu a kdo jej platí. Po pár měsících vypátrali, že tím, kdo vybírá peníze od čtenářů na provoz serveru, je Marek Pešl z Branišova v jižních Čechách. V jeho rodišti, kde měl před čtyřmi lety ještě stále trvalou adresu, se po něm ale slehla zem.

Stejně jako lidé v Branišově i nejbližší příbuzní Marka Pešla byli tehdy přesvědčeni, že už je po smrti. Od roku 2003 o něm neměli žádnou zprávu. Jedním z možných důvodů mohly být dluhy. Dům, který zdědil po své zemřelé matce, byl prodán v exekuci jen pár měsíců poté, co zmizel.

Při pátrání na internetu Reportéři dříve zjistili, že na Pešla existovaly i další státisícové exekuce za nezaplacenou elektřinu, pojištění a mobilní operátory.

„Bílí koně“

V roce 2016 byl Marek Pešl jediným příjemcem peněz, které posílali čtenáři Aeronetu na jeho provoz. Měsíčně se jednalo o částku zhruba 1300 eur (asi 33 tisíc korun).

Reportéři zjistili, že k výběru peněz od čtenářů používal Pešl takzvaného bílého koně. Přestože byl jediný, kdo měl k účtům v Česku i na Slovensku dispoziční práva, oficiálně byly vedené na jméno Mariána Rohályho. Slévárenského dělníka redakce našla v Havířově. Muž tehdy přiznal, že serveru Aeronet pomáhal.

Kdo všechno za Aeronetem stojí, zda je to sám Pešl nebo další lidé, zjišťovali Reportéři znovu o rok a půl později – po sněmovních volbách, které mimo jiné ovlivnila kauza Lithium.

Fakta Kauza Lithium

Kauza Lithium

- Aeronet přinesl 4. října 2017 (pouhých několik dní před sněmovními volbami) zprávu, podle níž podpis memoranda o těžbě českého lithia s australskou firmou European Metals Holding představuje součást snahy ČSSD vytunelovat české lithium.
- V článku také stálo, že část peněz z těžby lithia „skrze různé osoby a firmy půjde do blízkosti Lidového domu“. Obvinění však nebylo podloženo žádnými důkazy. Autor článku, podepsaný pouze pseudonymem „vedoucí kolotoče“, to pouze tvrdil. Dva týdny před volbami kvůli tomu komunisté, SPD a Hnutí ANO svolali mimořádnou schůzi sněmovny.
- Analytik Medianu Daniel Prokop uvedl, že ve výzkumu pro Českou televizi tehdy 11 procent lidí, kteří se rozhodovali v posledním měsíci, řeklo, že kvůli kauze Lithium změnili své volební preference. Asi ve třetině případů se pak přiklonili kvůli kauze k hnutí ANO.

Zdroj: Reportéři ČT

Pátrání po autorovi smyšlené kauzy zavedlo v roce 2018 Anetu Snopovou a její kolegy do Jihočeského kraje, kde si Pešl našel nové bílé koně. Účty Aeronetu už nebyly vedené na Rohályho, ale nově na jméno Jiřího Beneše z Vlachova Březí. Dispoziční práva k účtu měl ale Josef Beneš z nedaleké Čkyně.

Slovenská stopa

Jediným příjemcem peněz chodících na účty obou Benešů byl i v tomto případě Marek Pešl a tehdy Reportéry poprvé jeho stopa zavedla na Slovensko. Hotovost si totiž opakovaně vybíral v Trenčíně, kam mu chodila do místní pobočky Fio Banky.

Mužova poslední adresa byla na trenčínském sídlišti. Před dvěma lety se ho tam ale Reportérům zastihnout nepodařilo. Poté Reportéři zjistili, že na Slovensku Pešl před zhruba deseti lety oslovoval různé

investory a nabízel jim převratné patenty na softwarovou ochranu.

Odkaz

Dezinformační web Aeronet vyvolal kauzu lithium. Reportéři ČT odhalovali jeho pozadí

V polovině letošního února se Snopová s kolegy do Trenčína vrátila. Pešla našla na sídlišti na okraji města, a přestože byl doma, na žádosti o rozhovor nereagoval. Odmítl otevřít dveře, zatáhnul rolety na oknech a zhasnul. Dva dny neopustil byt.

Podle svědectví, která se Reportérům podařilo získat, svůj byt opouští pouze dvakrát týdně, kdy si jede nakoupit do nedalekého nákupního střediska. Tak tomu bylo i minulé pondělí, kdy ho redakce po čtyřech letech pátrání zastihla na parkovišti u jeho domu. Měl na sobě lyžařskou bundu a v rukou plné nákupní tašky.

Pešl se zpočátku rozhovoru k obsahu Aeronetu hlásil, po pár minutách ale otočil, a že by byl „vedoucím kolotoče“ popřel. Uvedl, že se živí těžbou kryptoměn a lidem z Aeronetu pomáhá v provozu. „Peníze, které přijdou v hotovosti, zaměňuji za kryptoměny a posílám redakci Aeronetu,“ řekl s tím, že funguje jako „směnárník“.

Technická chyba Facebooku přinesla odhalení

Že je Marek Pešl tím, kdo nejen inkasuje peníze od přispěvatelů, což ročně dělá minimálně tři čtvrtě milionu korun, ale i tím, kdo ovládá sociální síť Aeronetu, odhalila nedávná technická chyba Facebooku.

Díky ní bylo možné několik hodin vidět, kdo konkrétně spravuje jednotlivé stránky. Ukázalo se, že k účtu Aeronetu má přístup jediný člověk, kterého sociální síť lokalizovala na Slovensku.

Než Facebook chybu odstranil, Deník N zjistil, že stránku spravuje zcela anonymní účet označený smyšleným anglickým jménem Dylan Taylor. Toto jméno přitom podle zjištění Reportérů používal Marek Pešl v době, kdy Aeronet byla uzavřená platforma pro počítačové nadšence a s politikou ještě neměl nic společného.

Odkaz

Stránky na Facebooku odkryly své autory. Chyba, na kterou čekali novináři po celém světě